Meyve Sebze ve Konsantrelerinde ÖTV Uygulaması

T.C. - Ticaret Bakanlığı - Gümrükler Genel Müdürlüğü - 23.01.2019 Tarihli 40639295 Sayılı Yazı - Meyve Sebze ve Konsantrelerinde ÖTV Uygulaması

T.C. TİCARET BAKANLIĞI Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı :17474625-156.01 **Konu :**Meyve, Sebze ve Konsantrelerinde ÖTV Uygulaması

23.01.2019/40639295 DAĞITIM YERLERİNE

İLGİ: a) Uludağ Güm.Tic.Böl.Md.nün 22.06.2018 tarihli 35285734 sayılı yazısı.

b) Doğu Marmara, Ege, İstanbul, Orta Akdeniz, Orta Anadolu Güm.Tic.Böl.Md.lerine muhatap 03.07.2018 tarihli 35573024 sayılı yazımız.

İlgi (a)'da kayıtlı yazıdan, 20.09 tarife pozisyonuna giren ve III Sayılı Listenin (A) Cetveli ndeki "(Sebze suları ve Türk Gıda Kodeksine göre % 100 meyve suyu sayılanlar hariç)" ibaresi nedeniyle ÖTV uygulaması dışında bırakılacak olan ürünlerin tespitinin ne şekilde yapılacağı hususunda tereddüt hasıl olduğu anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere, ÖTV Kanununa Ekli III Sayılı Listenin (A) Cetvelinde; 20.09 tarife pozisyonunda yer alan eşyadan, "Meyva suları (üzüm şırası dahil) ve sebze suları (fermente edilmemiş ve alkol katılmamış), ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış olsun olmasın (Yalnız ambalajlanmış olanlar ve/veya toptan teslime konu edilenler) (Sebze suları ve Türk Gıda Kodeksine göre % 100 meyve suyu sayılanlar hariç)" tanımına uyan ürünler %10 oranında ÖTV'ne tabidir.

Söz konusu mevzuat düzenlemesinde bahsi geçen Türk Gıda Kodeksi Meyve Suyu ve Benzeri Ürünler Tebliğinin "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinde; "(1) Bu Tebliğde geçen;

...

b) Konsantreden üretilen meyve suyu: Meyve suyu konsantresine, konsantrasyon sırasında uzaklaştırılan miktarda su ve gerektiğinde işleme sırasında ayrılan aromanın, pulpun ve meyve

keseciklerinin tekrar kazandırılmasıyla elde edilen ürünü,

...

ç) Meyve suyu: Sağlam, olgun, taze veya soğukta ya da dondurularak muhafaza edilmiş, tek meyvenin veya daha fazla meyve karışımının yenilebilir kısımlarından elde edilen, elde edildiği meyve ve meyvelerin karakteristik renk, aroma ve tadına sahip, fermente olmamış ancak fermente olabilen ürünü,

d) Meyve suyu konsantresi: Bir veya daha fazla sayıda meyve türünden elde edilen meyve suyundan, fiziksel yollarla suyun belirli oranlarda uzaklaştırılmasıyla elde edilen ürünü,

...

ifade eder." denilmekte olup, anılan Tebliğin "Etiketleme" başlıklı 13. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde; "Meyve suyu ve konsantreden üretilen meyve suyu ürün etiketlerinde “% 100 meyve suyu” ifadesi kullanılabilir." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 20. Fasıl Ek Notlarının 5 (a) maddesinde; 20.09 tarife pozisyonundaki ürünlerin ilave şeker içerip içermediğinin tespitinde meyve suyunun cinsine göre uygulanacak şeker oranı sınırına yer verilmektedir. Ancak, konsantre meyve suları konsantre edilmemiş hallerine göre daha yüksek "Brix" değerine ve görece şeker oranına sahip olacağından bu maddede belirtilen oranların konsantre meyve sularına uygulanamayacağı açıktır.

Konsantre meyve suyunda ilave şeker bulunup bulunmadığına ve eşyanın "%100 meyve suyu sayılanlardan" olup olmadığına ilişkin analizin hangi yöntemle yapıldığı veya yapılabileceğine ilişkin olarak Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nden alınan 07.09.2018 tarihli ve 2564934 sayılı yazı ilişikte gönderilmektedir.

Söz konusu yazıda, meyve suyuna şeker eklenip eklenmediği veya % 100 meyve suyu olup olmadığının saptanmasında en güvenli yöntemin SNIF-NMR yöntemi olduğu belirtilerek, bu yönteme göre net bir sonuca varılabilmek için veri tabanı oluşturulması gerekliliğine vurgu yapılmaktadır.

Öte yandan, konuya ilişkin olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan alınan bir örneği ekteki 08.01.2019 tarihli 2746 sayılı yazıda ise özetle; 20.09 tarife pozisyonunda sınıflandırılan ve

meyve suyundan (%100 meyve suyundan) fiziksel yollarla suyunun belirli oranlarda uzaklaştırılmasıyla elde edilen ve konsantrasyon sırasında uzaklaştırılan miktarda suyun tekrar ilave edilmesi suretiyle meyve suyuna (%100 meyve suyuna) dönüşebilen meyve suyu konsantresinin ambalajlanmış şekilde ve/veya toptan teslime konu edilmesinin ÖTV'ye tabi olmadığı, 20.09 tarife pozisyonundan gümrük idaresine beyan edilen söz konusu eşyanın, yukarıda tarif edilen konsantre meyve suyu kapsamında olup olmadığının beyannameyi kabul eden gümrük idarelerince tespit edilmesi gerektiği, söz konusu tespit işleminin, benzer kimyasal özellik arz eden diğer eşyaya ilişkin ithalat ve serbest dolaşıma giriş aşamasında gümrük idarelerince ifa edilen standart uygulama çerçevesinde, gerektiğinde veya risk görülmesi halinde ürünün ayrıntılı muayeneye tabi tutulması ve/veya üründen numune alınarak tahlil edilmesi suretiyle yapılmasının uygun olacağının düşünüldüğü,

Bunun yanında, gümrük idarelerine beyan edilen eşyanın "% 100 meyve suyu sayılan", "meyve suyu konsantresi" veya "konsantreden üretilen meyve suyu" kapsamında olup olmadığı hususunda tereddüt bulunması halinde (veya gerekli görülen hallerde) Türk Gıda Kodeksine göre ilgili mevzuatta yapılan açıklamalar çerçevesinde gerekli tespitin yapılmasını teminen, Tarım ve Orman Bakanlığının konuya ilişkin görüşüne başvurulabileceği,

Ayrıca, meyve ve sebze sularının karıştırılması durumunda ortaya çıkacak ürünün ne meyve suyu ne de sebze suyu niteliğini haiz olacağı, dolayısıyla ÖTV Kanununa ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelinde meyve ve sebze suları belli şartlar dahilinde ayrı ayrı verginin konusu dışına çıkarılmış olmakla birlikte, bu malların karışımlarının verginin konusunun dışında bırakılmasına yönelik açık bir hüküm/düzenleme bulunmadığından, ortaya çıkan karışım ürünün (konsantreleri dahil) 20.09 veya 22.02 tarife pozisyonunda yer alması halinde genel hükümler çerçevesinde vergiye tabi tutulması gerektiği ifade edilmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Mustafa GÜMÜŞ Bakan a. Genel Müdür

Ekler: Ek-1: 2 yazı

Dağıtım: Tüm Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı :16647434-560-E.2564934 **Konu :**Meyve Suyu Konsantresi Hk.

TİCARET BAKANLIĞINA (Gümrükler Genel Müdürlüğü)

İlgi :08.08.2018 talihli ve 24308261-36488373 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile konsantre meyve suyunda ilave şeker bulunup bulunmadığı ve Türk Gıda Kodeksine göre %100 meyve suyu olup olmadığının tespitine ilişkin olarak Gümrük Laboratuvarlarında uygulama birliği sağlamaya yönelik bir düzenleme yapılması planladığı bildirilmekte ve bu kapsamda söz konusu tespitin hangi yöntemle yapılabileceğine dair görüş sorulmaktadır.

Meyve suyuna şeker kamışından elde edilen şeker eklenmesi durumunda, tağşiş, IR-MS cihazı ile izotop oranlarından gidilerek saptanabilir. Fakat eklenen şeker, şeker pancarından elde edilmiş ise izotop oranları meyve şekerine benzer değerlerde olacağı için tağşiş belirlenemez; Ülkemizde üretilen şekerler genellikle şeker pancarı kökenli olduğu için IR-MS yöntemi tağşişişin belirlenmesinde yetersiz olacaktır. Meyve suyuna şeker eklenip eklenmediği veya %100 meyve suyu olup olmadığının saptanmasında en güvenli yöntem SNIF-NMR yöntemidir. Bu yönteme göre veri tabanı oluşturulduktan sonra daha net bir sonuca varılabileceği düşünülmektedir.

Ayrıca meyve suyunun konsantre meyve suyu mu yada su ile seyreltilmiş meyve suyu mu olduğunun briks yöntemi ile saptanabileceği düşünülmektedir. Bir meyve suyuna başka bir meyve suyu karıştırılıp karıştırılmadığı ise polifenolik madde profillerinin çıkarılması ile saptanabilir. Fakat literatürler göz önünde bulundurulduğunda bu yöntemle genellikle % 15 ve üzerinde eklenen meyve sularını saptanabilmektedir.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet BEYKAYA Bakan a. Genel Müdür Yardımcısı V.

T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı :76264044-135[52-1-632]-E.2746 08.01.2019 **Konu :**
Meyve Suyu Konsantrelerinde ÖTV Uygulaması

TİCARET BAKANLIĞINA (Gümrükler Genel Müdürlüğü)

İlgi: a) 27.9.2018 tarihli ve 37524997 sayılı,

b) 15.10.2018 tarihli ve 38002492 sayılı,

c) 10.12.2018 tarihli ve 39621194 sayılı yazılarınız. İlgi (a)'da kayıtlı yazınızın incelenmesinden, gümrük idarelerinizden Bakanlığınıza intikal eden bilgilerden, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listenin 20.09 tarife pozisyonundaki (Sebze suları ve Türk Gıda Kodeksine göre % 100 meyve suyu sayılanlar hariç) ibaresi nedeniyle ÖTV uygulaması dışında bırakılacak ürünlerin tespitinin ne şekilde yapılacağı hususunda tereddüt hasıl olduğundan bahisle,

• Konsantre meyve suyu tanımlı olarak 20.09 tarife pozisyonundan gümrük idaresine beyan edilen eşyaların, ÖTV uygulaması bakımından durumunun belirlenebilmesi için "% 100 meyve suyu sayılanlar"dan olup olmadığının tespitinin gerekip gerekmediği, böyle bir tespit gerekiyorsa tespitin ne şekilde ve hangi yöntemle yapılabileceği,

• Sebze suları ile meyve sularının karışımlarında ve bunların konsantrelerinde ÖTV uygulaması bakımından % 100 kriterinin gözetilip gözetilmeyeceği

hususlarında Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmıştır. Bilindiği gibi, Özel Tüketim Vergisi Kanununun;

• (1/1) maddesinde, bu Kanuna ekli (III) sayılı listedeki malların ithalatı veya imal edenler tarafından teslimi ile ÖTV uygulanmadan önce müzayede yoluyla satışının bir defaya mahsus olmak üzere özel tüketim vergisine tabi olduğu,

• (1/2) maddesinde, Kanuna ekli listelerde yer alan malların Türk Gümrük Tarife Cetvelinde tanımlanan eşyalar olduğu ve bu malların tarife numaralarında veya tanımlarında Kanuna ekli listeler dışında yapılacak değişikliklerin Özel Tüketim Vergisi Kanununun uygulanmasında hüküm ifade etmediği,

• (4/1-a) maddesinde, ÖTV mükellefinin, Kanuna ekli (III) listedeki malları imal veya ithal edenler ile bu malların müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler olduğu

hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 5.12.2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7061 sayılı Kanunun, 1/1/2018 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren 75 inci maddesiyle, ÖTV Kanununa ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelin**e** eklenen 20.09 G.T.İ.P. numarasında "Meyve suları (üzüm şırası dahil) ve sebze suları (fermente edilmemiş ve alkol katılmamış), ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış olsun olmasın" yer almakta olup, parantez içi hükümle bu mallardan "Yalnız ambalajlanmış olanlar ve/veya toptan teslime konu edilenler" ÖTV'nin kapsamına dahil edilirken, "Sebze suları ve Türk Gıda Kodeksine göre % 100 meyve suyu sayılanlar" ÖTV'nin kapsamı dışında tutulmuştur.

Söz konusu düzenleme ile ilgili olarak, 1.1.2018 tarihli ve 30288 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Tüketim Vergisi (III) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 1) ile değişik Özel Tüketim Vergisi (III) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinin (I/A/2) bölümünde,

• 20.09 G.T.İ.P. numarasında sınıflandırılan sebze suları ile Türk Gıda Kodeksine göre

%100 meyve suyu sayılan meyve sularının, parantez içi hükümle kapsam dışı bırakıldığından, ÖTV'ye tâbi olmadığı,

• (III) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan 20.09 ve 22.02 G.T.İ.P. numarasında sınıflandırılan bazı içecekler için verginin kapsamının belirlenmesi açısından öngörülen toptan teslimden maksadın, teslimi yapılan içeceklerin aynen veya işlendikten sonra satışını yapanlar ile işletmelerinde kullanacak olanlara teslimi olduğu, bunlar dışındakilere yapılan teslimin perakende teslim sayılacağı, içeceğin ticari amaçla satılmak ya da işletmede kullanılmak üzere ithalinin de toptan teslim olarak kabul edildiği,

• (III) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan 20.09 ve 22.02 G.T.İ.P. numarasında sınıflandırılan bazı içecekler için verginin kapsamının belirlenmesi açısından öngörülen ambalajlanmış içecekten maksadın, 26/1/2017 tarihli ve 29960 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (ö) bendinde tanımı yapılan şekilde hazır ambalajlı gıda kapsamında teslime konu edilen içecek olduğu,

• Türk Gıda Kodeksine göre %100 meyve suyu sayılan meyve suları (6.8.2014 tarihli ve 29080 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Meyve Suyu ve Benzeri Ürünler Tebliği'nde

tanımlanan meyve suyu ve konsantreden meyve suyu) kapsam dışında olduğundan, teslime konu edilen içeceğin %100 meyve suyu niteliğini haiz olup olmadığı hususunun Türk Gıda Kodeksine göre ilgili mevzuatta yapılan belirleme ve açıklamalar çerçevesinde tespit edileceği

belirtilmiştir.

Öte yandan, 6.8.2014 tarihli ve 29080 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/34 numaralı Türk Gıda Kodeksi Meyve Suyu ve Benzeri Ürünler Tebliğinin;

• (4/1-b) maddesinde, konsantreden üretilen meyve suyu; meyve suyu konsantresine, konsantrasyon sırasında uzaklaştırılan miktarda su ve gerektiğinde işleme sırasında ayrılan aromanın, pulpun ve meyve keseciklerinin tekrar kazandırılmasıyla elde edilen ürün,

• (4/1-ç) maddesinde, meyve suyu; sağlam, olgun, taze veya soğukta ya da dondurularak muhafaza edilmiş, tek meyvenin veya daha fazla meyve karışımının yenilebilir kısımlarından elde edilen, elde edildiği meyve ve meyvelerin karakteristik renk, aroma ve tadına sahip, fermente olmamış ancak fermente olabilen ürün,

• (4/1-d) maddesinde de, meyve suyu konsantresi; bir veya daha fazla sayıda meyve türünden elde edilen meyve suyundan, fiziksel yollarla suyun belirli oranlarda uzaklaştırılmasıyla elde edilen ürün

olarak tanımlanmış olup, 5 inci maddesinde bu ürünlerin özelliklerine yer verilmiştir.

Ayrıca, aynı Tebliğin (13/1-ı) maddesinde, meyve suyu ve konsantreden üretilen meyve suyu ürün etiketlerinde "% 100 meyve suyu" ifadesinin kullanılabilmesine imkân sağlanmıştır.

Diğer taraftan, 4458 sayılı Gümrük Kanununun;

• (3/13) maddesinde, "Gümrük kontrolü" deyiminin, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımını ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak için gümrük idareleri tarafından yürütülen; eşyanın muayenesi, beyanname verileri ile elektronik veya yazılı belgelerin varlığının ve gerçekliğinin doğrulanması, işletmelerin hesap ve diğer kayıtlarının incelenmesi, taşıma araçlarının kontrolü, bagajların ve kişilerin yanlarında ya da üstlerinde taşıdıkları diğer eşyanın kontrolü ile resmi araştırmalar ve diğer benzeri uygulamaları ifade ettiği,

• (65/1-b) maddesinde, Gümrük idarelerinin, beyanın doğruluğunu araştırmak üzere, eşyayı muayene edebilecekleri ve ayrıntılı muayene veya tahlil amacıyla numune alabilecekleri,

• (65/2) maddesinde ise beyanname kapsamı eşyanın muayene edilmesi halinde, muayene sonuçlarının, muayene edilmemesi halinde ise beyannamede yer alan bilgilerin, eşyanın tabi olduğu gümrük rejimi hükümlerinin uygulanmasında esas alınacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre, ilgi (a)'da kayıtlı yazınızdaki hususlara ilişkin açıklamalarımıza aşağıda yer verilmiştir.

• 20.09 tarife pozisyonunda sınıflandırılan ve meyve suyundan (%100 meyve suyundan) fiziksel yollarla suyunun belirli oranlarda uzaklaştırılmasıyla elde edilen ve konsantrasyon sırasında uzaklaştırılan miktarda suyun tekrar ilave edilmesi suretiyle meyve suyuna (%100 meyve suyuna) dönüşebilen meyve suyu konsantresinin ambalajlanmış şekilde ve/veya toptan teslime konu edilmesi ÖTV'ye tabi değildir.

Dolayısıyla, 20.09 tarife pozisyonundan gümrük idaresine beyan edilen söz konusu eşyanın, yukarıda tarif edilen konsantre meyve suyu kapsamında olup olmadığının beyannameyi kabul eden gümrük idarelerince tespit edilmesi gerekmektedir. Söz konusu tespit işleminin, benzer kimyasal özellik arz eden diğer eşyaya ilişkin ithalat ve serbest dolaşıma giriş aşamasında gümrük idarelerince ifa edilen standart uygulama çerçevesinde, gerektiğinde veya risk görülmesi halinde ürünün ayrıntılı muayeneye tabi tutulması ve/veya üründen numune alınarak tahlil edilmesi suretiyle yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Diğer taraftan, gümrük idarelerine beyan edilen eşyanın "% 100 meyve suyu sayılan", "meyve suyu konsantresi" veya "konsantreden üretilen meyve suyu" kapsamında olup olmadığı hususunda tereddüt bulunması halinde (veya gerekli görülen hallerde) Türk Gıda Kodeksine göre ilgili mevzuatta yapılan açıklamalar çerçevesinde gerekli tespitin yapılmasını teminen, Tarım ve Orman Bakanlığının konuya ilişkin görüşüne başvurulabileceği değerlendirilmektedir.

• ÖTV Kanununa ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelindeki 20.09 G.T.İ.P. numarasında sınıflandırılan sebze suları, aynı tarife pozisyon numarasının parantez içi hükmü ile kapsam dışı bırakıldığından ÖTV'ye tabi değildir. Ayrıca, meyve sularından yalnızca Türk Gıda Kodeksine göre %100 meyve suyu kabul edilen meyve suları ÖTV'nin kapsamı dışında tutulmuş olup, bu niteliği haiz olmayan meyve sularının ithalinde/tesliminde ÖTV aranacağı tabiidir.

Öte yandan, meyve ve sebze sularının karıştırılması durumunda ortaya çıkacak ürünün ne meyve suyu ne de sebze suyu niteliğini haiz olacağı, karışım neticesinde ortaya yeni bir ürün çeşidi çıkacağı tabiidir. Dolayısıyla ÖTV Kanununa ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelinde meyve ve sebze suları belli şartlar dahilinde ayrı ayrı verginin konusu dışına çıkarılmış olmakla birlikte, bu malların karışımlarının verginin konusunun dışında bırakılmasına yönelik açık bir hüküm/düzenleme bulunmadığından, ortaya çıkan karışım ürünün (konsantreleri dahil) 20.09 veya 22.02 tarife pozisyonunda yer alması halinde genel hükümler çerçevesinde vergiye tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ARABACI Bakan a. Gelir İdaresi Daire Başkanı

Gümrükler Genel Müdürlüğü İçin Tıklayınız.

Mevzuatlara Dönmek İçin Tıklayınız.